

את אשליותיו לעליונות מתנפצות מול עולם המיזרה החתום בפניו. תמונה תמי צייתית ומשכנעת של התפוררות האימפריה הבריטית, יוצרת קבוצת האנגלים המש תכרים מדי יום במועדון, ואינם מבינים כלל מה מתרחש סביבם. במיוחד תורמת דמותו של ויליאם לי, ידידו של ג'ק, רואה חשבון שכל חייו עברו עליו במושבות, כנוע, מתנצל ואפרורי, ממתין ליום שבו יוכל לפרוש לגימלאות ולגדל פרחים ב בית כפרי באנגליה, שעליו חלם במשך עשרות השנים שעברו עליו בדרום-מיזרח אסיה. זהו אחד התפקידים המוצלחים ביותר של השחקן הבריטי דגהולם אלוט.

חולשות ותשוקות. הצלחת הסרט טמונה ביכולתו לדבר לא רק על רעיונות מופשטים, אלא גם על אנשים בשר ודם. הנוף האנושי בסרט זה הוא המעניין ביותר שמצא בוגדאנוביץ' מאז הצגת ה קולנוע האחרונה. יש משהו חם ומשך במערכת היחסים שהוא מתאר, אולי מפני

המלאך ג'ק בבית-בושת
בית-מרגוע לחיילים

שהוא משכיל לשוב אל הערכים העליונים של ידידות, ששלטו בקולנוע האמריקאי לפני שתפסו את מקומם הסברים פסיכר אנליטיים המתמקדים בחיי המיטה. בוגדאנוביץ' אומנם אינו צדיק תמים המת עלם מן המיטה, שהרי זה דבר בלתי אפשרי בסרט שנושא הוא בתי-בושת, אולם העובדה שג'ק ונערותיו, חבריו ר עובדיו, מסוגלים להיפגש לא רק במיטה ושהרגשה חמימה שוררת ביניהם, היא אולי מעלתו הגדולה ביותר של הסרט.

מחקר ארוך. לקראת ההסרטה, יצאו בוגדאנוביץ' וכוכבו הראשי, בן גאזארה, שהם ידידים מזה שנים, וערכו מחקר ארוך על פני העיר סינגפור. במצלמתו של רוני מילר — עוד מחווה של בוגדאנוביץ', הפעם לקולנוע הגרמני של וים גנדרס, שמילר הוא צלמו הראשי — רואים היטב את תוצאות המחקר הזה. סינגפור של המלאך ג'ק היא כרך סואן, המלא אנשים מכל הגזעים והצבעים, על כל גווניו הירי בטיו.

הזהותו של גאזארה עם התפקיד ה

הבנואי היודע

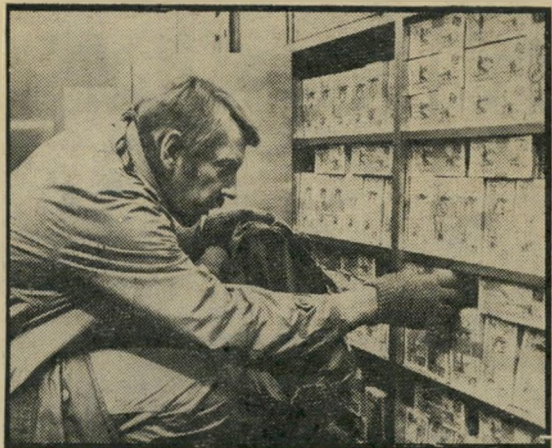
לשחק

גבר, אשה ובנק (אסתר, תל-אביב, קנדה) — זה אחד מאותם הסרטים המנמנים בדגלים אדום מים ומושכים את תשומת-הלב של הצופה מצד אל צד, כדי שלא יבחין כי בעצם אין להם מה לספר. זה אמור להיות סיפור של שוד מתוחכם. שני השותפים בו, מחבלים במערכת המחשבים של בנק חדש, עוד ב- בנייתו, ואחר כך, משנתח הבנק, הם נעזרים במחשבים, שאחד השותפים הוא אשף בהפעלתם, כדי לפתוח את הכספת.

אבל תחת לתאר בדיוק מה עושים השניים או כיצד פועלת מוזימתם, עוקבת המצלמה אחר כל מיני התפרצויות קטנות לבניין בשעת בנייתו. הבמאי יוצר מתח עם הופעת שומר כאן, וכמה צעירים מסוממים שם, אבל מה בדיוק נעשה, אין להבין. אולם אין צורך לדאוג. לפי המסורת של סרטים מסוג זה, בסופו של דבר התחבולה פועלת כאשר לוחצים על כל מיני כפתורים שמדללקים כל מיני אורות צבעוניים.

אולם מאחר שכל המעשיה הזאת ממלאת בקושי 20 דקות, יש בסרט גם סיפור אהבה גדול וסיפור אהבה קטן. סיפור האהבה הגדול הוא בין השודד הרוח והגבוה, דונאלד סאתרלנד, לבין הצלמת, ברוק אדאמס, המטופלת בין השאר במאהב קנאי ונודניק. סיפור האהבה הקטן הוא בין השודד הנמוך והשמנמן (פול מאזורסקי) לבין נערה שופעת אברים, המעריצה את כל העולם. סיפורי האהבה הללו מקושטים ברגעים רומנטיים וברגעים הומוריסטיים, בטיוילים באניות על פני אנמי קנדה (העלילה

דונאלד סאתרלנד: הגבר בפעולה

מתרחשת בוואנקובר) ובירידים של העיר, אבל הקשר ביניהם לשוד המתוחכם הוא מיקרו בחחלט. עם זאת, יש לסרט מעלה אחת גדולה: הוא מציג את כשרונותיו של הבמאי פול מאזורסקי (אשה לא נשואה), הפעם כשחקן. דמות אשף המחשבים ההיפוכונדרי, חסר הביטחון-העצמי והמתוסכל, מהווה פנינה קטנה בפני עצמה, וגם אם שאר הסרט אינו מבריק במיוחד, כדאי לראות איך יודע במאי לשחק. ושלא תהיה טעות. את הסרט הזה לא ביים מאזורסקי אלא במאי אחר, בשם נואל בלק, שגילה בעבר סגנון אישי מעניין הרבה יותר בסרט בשם מלמלה שחורה.

הבנואי האוהב

לשחק

שובם של קיד וקאסידי (גורדון, תל-אביב, ארצות-הברית) — ריצ'רד לסטר הוא במאי ה- אוהב לאחוז בקצה הלא-ינכון של אגדות. הוא הראה את החיפושיות כלצנים, את המוסקטרים טובעים בבוץ, את רובין הוד מזדקן, ועכשיו. את קיד וקאסידי בהתהוותם. את הרעיון אין לפסוק. הבעיה של הקולנוע היא יצירת אלילים מהירה מדי, ואם יש מי שמוכן לקחת על עצמו את המלאכה ההפוכה, ולהראות את מה שקורה מאחורי הקלעים של האלילים, הרי זה מבורך. וזה בערך מה שלסטר עושה בסרט זה, כאשר הוא מציג שני צעירים שאהבת ההרפתקות וסלידתם מהשיגרה, מדרבנים אותם לחיי פשע יותר מתאוות בצע. רמזיו של לסטר, כאילו האגדה שנקמת מסביב לדמויות הראשיות שלו, היא פרי דמיון הזולת לא פחות מתוצאה ישירה של מעשיהם, ברורים לחלוטין.

לא רק בנוסטאלגיה הפוכה מצטיין לסטר, אלא גם במידה רבה של הומור וחוש אסתטי מפותח. הוא מסוגל לערוך סצנת שלפית וירטואוזית שעולה על כל מערבוני הספאגטי גם יחד, ומרחבי השלו הלבנים שבהם הולכים גיבוריו לאיבוד יוצרים מחזה מרהים עיון.

עם זאת, נפל לסטר בכמה פחים, אולי מפני שהדברים נראים מובנים מדי. למשל, הוא השתדל ליצור דמיון גדול ככל האפשר בין טום ברנר ופול ניומן, ובין ויליאם קט

טום ברנר וויליאם קט: הצמד בפעולה

לרוברט דרפורד, כדי שסירטו יוכל להתגאות, במלוא מובן המילה, כמבוא למערבון המהולל יותר של ג'ורג' רוי היל. אלא ששחקניו הצעירים של לסטר חסרים עדיין את הליטוש ואת הביטחון העצמי שהם ביסוד קסמם של שני הכוכבים המפורסמים. עם זאת, מי שאוהב מערבון שעשוי בתבונה ובפקחות רבה, לא יתאכזב.

הצבאים, נישואיה של מריה בראון, שיער, ימים ברקיע.

ירושלים — זוהר ברשא.

חיפה — רציחות קטנות של אשפי מיטבח גדולים.

תל אביב

*** שיער (שחקן, ארצות-הברית) — מילוש פורמן מעניק חיים חדשים ל- מחזמר המפורסם כשהוא חושף את הנפ- שות האנושיות שהוסתרו על-ידי מיפגני המחאה. תוסס, משעשע וקצבי, מלא הר מור ופקחות.

ירושלים

*** זוהר ברשא (סינמה 1, אר- צות-הברית) — רומיאו ויוליה בימי ה- משבר הכלכלי בארצות-הברית, בסרט ש- שואב את עוצמתו מן הבימוי של אליה קאזאן ומישחקם המשכנע של נטלי ווד ווארן באישי בתפקידים הראשיים.

ראשי היא בלתי-רגילה. זהו התפקיד ה- מרתק ביותר שהופקד בידיו מזה זמן רב, והוא מצליח ליצור דמות שיש בה תע- רובת של קשיחות ותמימות, ציניות ואי- דיאליוס, הפקרות ומוסר. מה שעשוי להקי- סים לא פחות ממנו, הן הנערות המקומ- יות, החדות, סיניות או מלאיות. הסרט הצליח לקלוט את האנושיות המסתתרת מאחרי הקליפה הקשה שאותה הן מציגות.

הקהל, שהגיע לפסטיבל ונציה השנה, וחשב שיראה עוד סרט של בוגדאנוביץ', כלומר עוד תרגיל בשיחזור סגנון נערץ כלשהו, יצא מופתע ומתפעל. אולי ה- במאי עצמו נדבק קצת מן האידיאלים של הדמות הראשית, אולי הוא חטא פה ושם במיבנה הסיפור או ברישום תגובותיו על הגיבור שלו, אבל בסך הכל, זהו סרט עם נשמה. וכאלה אין הרבה בימינו.

תדריך

חובה לראות:

תל-אביב — הסינדרום הפיני, צייד

שחקן גאזארה, ידידתו ההודית ושחקן-במאי בוגדאנוביץ' ניחוחות שוקים ואוויר דחוס